

19th JANUARY

2024

ISOC
INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
ONLINE
CONFERENCES

INTERNATIONAL SCIENTIFIC ONLINE CONFERENCE

BELARUS

INTERNATIONAL SCIENTIFIC
RESEARCH CONFERENCE

info.interonconf@mail.ru

2024

www.interonconf.org

ISOC
INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
ONLINE
CONFERENCES

BELARUS International scientific-online conference
“INTERNATIONAL SCIENTIFIC RESEARCH CONFERENCE”

Part 20

January 19th

COLLECTIONS OF SCIENTIFIC WORKS

MINSK-2024

N.Djumayeva N.Axmadova <i>EXPLORING THE LINGOCULTUROLOGICAL SIGNIFICANCE OF MAGIC IN THE FAIRY TALE "BINNORIE"</i>	48
Z B Djalilova N O Yuldashova <i>REALIYA HAMDA MILLIY KOLORITNI IFODALOVCHI LINGVOKULTUROLOGIK BIRLIKLAR.</i>	50
Ubaydullayeva Muattar O'rinbekovna <i>COMPARATIVE ANALYSIS OF PHRASEOLOGICAL GAPS IN</i>	53
Khayrullayeva Nigorabegim Ne'matillo kizi Maxmudova Parvina Sur'atovna <i>SPECULATIVE FICTION</i>	57
Djalilova Zarnigor Baxodirovna Umarova Mohlaroyim Sirojiddinovna <i>INGLIZ SHE'RIYATIDA SEVGINING KONSEPTUAL METAFORALAR ORQALI IFODDALANISHI</i>	59
Bozorova Ro'zigul Xurramovna <i>ILK BOLALIK DAVRIDA BOLALARDA KECHADIGAN PSIXIK XOLATLARNI O'RGANISH</i>	63
Murodov Zufar Muzaffarovich <i>TANLOV-FARQLASH REAKSIYASI HAQIDA TUSHUNCHA VA UNING SPORT O'YINLARIDAGI AHAMIYATI</i>	67
Murodov Zufar Muzaffarovich <i>VOLEYBOL O'YINIDA TOP KIRITISHDA TANLOV-FARQLASH REAKSIYASINING O'RNI</i>	69
Мирзажанова Зилола Анваровна Бабаев Камилжан Кадиржанович Бабаева Гулбахор Абдурасуловна Яхяева Феруза Одилхановна <i>НЕОТЛОЖНАЯ ПОМОЩЬ ПРИ ЖИРОВОЙ ЭМБОЛИИ</i>	72
Rasulova Homidabonu No'monxon qizi <i>MUSIQA DARSINING TUZULISH SHAKLI VA USULLARI</i>	76
Usmanova Shohista Shavkat qizi <i>HARMONIZING LEARNING: THE IMPACT OF INTERACTIVE METHODS IN MUSIC EDUCATION</i>	80
Сюткина Светлана Михайловна	83

INGLIZ SHE'RIYATIDA SEVGINING KONSEPTUAL METAFORALAR ORQALI IFODDALANISHI

Djalilova Zarnigor Baxodirovna
Ingliz tilshunoslik kafedراسi dotsenti, PhD, BuxDU
Umarova Mohlaroyim Sirojiddinovna
BuxDU 2-bosqich magistranti.

Annotatsiya: Ma'lumki, metafora she'riyatda eng keng tarqalgan o'xshatish hisoblanadi. Zamonaviy tilshunoslikda esa olimlar metaforaning konseptual shakliga asos solishdi. Bunda kundalik hayotimizda ishlatiladigan so'zlarning she'riyatda o'zgacha qo'llanishini asoslab berishdi. Quyidagi tezisda “sevgi “ so'zining she'riyatda tutqunlik hamda olov modellarida qo'llanilishini she'riy parchalarda ko'rib chiqamiz.

Tayanch iboralar: metafora, sevgi-tutqunlik, sevgi olov.

Абстракт: Известно, что метафора – самое распространенное сравнение в поэзии. В современной лингвистике учёные установили концептуальную форму метафоры. Они обосновали особое употребление в поэзии слов, употребляемых в нашей повседневной жизни. В следующем тезисе мы рассмотрим употребление слова «любовь» в поэзии в моделях плена и огня в поэтических отрывках. Основные фразы: метафора, любовь-плен, любовь-огонь.

Abstract: It is known that metaphor is the most common simile in poetry. In modern linguistics, scientists have established the conceptual form of metaphor. They justified the special use of words used in our daily life in poetry. In the following thesis, we will consider the use of the word "love" in poetry in the models of captivity and fire in poetic passages.

BASIC PHRASES: METAPHOR, LOVE-CAPTIVITY, LOVE IS FIRE.

She'riyatda eng keng tarqalgan mavzulardan biri bu- sevgi, muhabbat mavzusidir. Shoirlar oshiq hamda mashuqaning o'rtasidagi munosabatlarni konseptual metaforalar orqali ifodalashga urunishadi.

1) Sevgi - bu tutqunlik.

Oshiq va mahbub o'rtasidagi munosabatda ko'pincha xo'jayin va qul (xizmatkor) o'rtasidagi munosabatlarga xos narsa borligi quyidagi she'rlarda ko'rsatilgan, bu o'rinda sevgi oshiqni zanjirband qiladi:

"The exalted portion of the pain
And power of love, I cannot share, But wear the chain" (George Byron)¹⁶

Sevishganlar ko'pincha quvonch bilan o'zlarini bu zanjirlarga bog'lashadi. Shoirlar ko'pincha sevgini oshiq odam qochib qutula olmaydigan qamoqxona deb tasavvur qiladilar:

"If I had known how narrow a prison is love at thy touch my spirit is captive"
(Moireen Fox)¹⁷.

¹⁶ George Byron "Oh! Snatched Away In Beauty's Bloom" Byron, George Gordon, and Jerome J. McGann. Lord Byron, the Major Works. Oxford University Press, 2008.

Sevgi bu erkinlikni yo'qotishdir, uni faqat sevgini tugatish orqali qaytarish mumkin. Muhabbatdagi lirik qahramonlar sevgi qurboni bo'lganlar tushadigan tuzoqning bir turi sifatida namoyon bo'ladi. Ko'pincha oshiq bilan tuzoqqa yoki qafasga tushib qolgan qush o'rtasida yoki sevib qolgan odam bilan asalari bog'i to'rga tushib, o'rgimchakning o'ljasiga aylangan o'rtasida parallel bo'ladi.

Bu metaforalarning barchasi sevgidagi lirik qahramon uchun ozod bo'lish va erkin odamning avvalgi holatiga qaytish mumkin emasligini ta'kidlaydi. Bu holatning halokatliligi, oshiqning taqdiri sifatida qabul qiladigan ishq va kasallik o'rtasidagi o'xshashlikni eslatadi.

Boshqa she'rlarda ham shunday holatda qolgan shoirlar ishq quli bo'lganini har tomonlama inkor etishga urinadi. Bu inkor ularning ahvoli va ruhida kechayotgan kurash dramasini yanada kuchaytiradi: bir tomondan, ularning sevgi obyektiga nazoratsiz jalb qilish, boshqa tomondan, yaralangan g'ururini saqlab qolish uchun urinishidir¹⁸

2) Sevgi – bu olov. Yuqoridagi metaforalardan farqli o'laroq, shoirning niyatiga ko'ra ham ijobiy, ham salbiy ma'nolarni qabul qilishi mumkin bo'lgan "muhabbat – olov" konseptual metaforasi salbiy narsa bilan bog'lanishi shart emas. Sevgi alangasi oshiqning o'z sajdasi uchun boshdan kechiradigan aqldan ozgan ehtirosni aks ettirishi mumkin: :

"Love is ane fervent fire" (Alexander Scott);¹⁹

"But true Love is a durable fire

In the mind ever burning" (Sir Walter Raleigh)²⁰.

Ushbu misralarda shoirlar sevgi oloviga g'ayritabiiy kuch bag'ishlaydi va hatto uni ilohiyilashtiradi: Sevgi olovi atrofdagi hamma narsani yoritishi yoki o'zgartirishi mumkin. Biroq, bu yong'in ham xavf bilan to'la. Hatto kichik bir uchqun ham, agar qarovsiz qolsa, haqiqiy yong'iniga olib kelishi mumkinligi aks ettirishgan.

Valter Landorning "the torch of love" (sevgi mash'ali) so'zlari "sevgi – bu olov" ning yana bir kontseptual metaforasini ifodalaydi. Yuqoridagi parchada asosiy narsa sevgi mash'alasining issiqligi emas, balki hayotga ma'no beradigan yorug'likdir: "dispels the gloom".²¹

Kundalik iboralarning aksariyati o'lik metafora bo'lib, "sevgi - olov" kontseptual metaforasidan kelib chiqqan. Biz ko'pincha "olovli nigoh", "olovli jon", "aziz sevgilim", "sevgi so'ndi", "sevgidan yonib ketdi" va hokazo iboralarni ishlatamiz, ular endi majoziy ma'no sifatida qabul qilinmaydi.

She'riyatda uchraydigan "Olov" so'zining o'zi lirik qahramon nimani boshdan kechirayotganini yaxshiroq tushunishga imkon beradigan ma'noni o'z ichiga oladi. Oxir oqibat, yong'in - bu nazoratsiz olov yonishi, tabiiy ofat, bu juda katta miqyosni anglatadi:

¹⁷ Moireen A Fox "Liadain and Curithir" Moireen Fox, "The Fairy Lover (<http://www.bartleby.com/250/66.html>)". Anthology of Irish Verse. New York: Boni & Liveright, 1922. Web, May 8, 2015

¹⁸ Eisler, Benita. Byron: Child of Passion, Fool of Fame. Vintage Books, 2000.

¹⁹ Alexander Scoot "The Rondel of Love" Heijnsbergen, Theo van (2004). "Scott, Alexander (c. 1520–1582/3)". Oxford Dictionary of National Biography (online ed.). Oxford University Press. doi:10.1093/ref:odnb/24857. (Subscription or UK public library membership required.)

²⁰ Sir Walter Relaiigh "The Passionate Shepher to his Love" https://en.m.wikipedia.org/wiki/Walter_Raleigh#cite_ref-yale.edu_22-0

²¹ Sir Walter Relaiigh "The Passionate Shepher to his Love" https://en.m.wikipedia.org/wiki/Walter_Raleigh#cite_ref-yale.edu_22-0

Bu tushuncha birovning ko'ksini alangalar va Uchqun bilan yondiradi. Shu o'rinda shoirning tobora kuchayib borayotgan bu tuyg'uni yengishga qodir emasligi, uning qudratiga bora-bora kirib borishi ta'kidlanadi.

And in his Mistris flame, playing like a flye,
Turn'd to cinders by her eye?" (Ben Jonson);²²

Ushbu misralarda shoir mashuqasining nigohlari orqali shoir qalbida kuchli otash alanganligini izohlab, uning butun jismi jonini o'rtayotkanini aytadi.

"Give me my honesty again,
And take thy brands back, and thy fire" (Sir John Suckling).²³

Ushbu misrada lirik qahramon yoriga iltijo qilib, uning qalbiga ishq –muhabbat otashi tushmasdan oldingi holatini “qaytib berishi”ni so'ramoqda.

Xulosa

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, sevgi-tutqunlik hamda sevgi –olov modellari kundalik hayotimizda foydalanadigan so'zlarning konseptlashuvidir. Aslida tutqunlik insonning erkinligi, yoki ozodligining cheklanishidir, ammo bu modelda oshiq inson ham o'zini xuddi shu holatga tushib qolganday his qilishidir. Yan'ni qalbidan boshqasiga bo'ysunmasligidir.

Sevgi- olov modeli esa tabiiy ofat bo'lmish olovning otash va alanganligi kabi sifatlari, insonning sevib qolgandan keyin o'zini mana shunday azob va uqubatlarga duchor bo'lganday his qilishidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. George Byron “Oh! Snatched Away In Beauty’s Bloom” Byron, George Gordon, and Jerome J. McGann. Lord Byron, the Major Works. Oxford University Press, 2008.
2. Moireen A Fox “ Liadain and Curithir” Moireen Fox, "The Fairy Lover (<http://www.bartleby.com/250/66.html>)". Anthology of Irish Verse. New York: Boni & Liveright, 1922. Web, May 8, 2015
3. Eisler, Benita. Byron: Child of Passion, Fool of Fame. Vintage Books, 2000
4. Alexander Scoot “ The Rondel of Love” Heijnsbergen, Theo van (2004). "Scott, Alexander (c. 1520–1582/3)". Oxford Dictionary of National Biography (online ed.). Oxford University Press. doi:10.1093/ref:odnb/24857. (Subscription or UK public library membership required.)
5. Sir Walter Relaiqh “ The Passionate Shepher to his Love” https://en.m.wikipedia.org/wiki/Walter_Raleigh#cite_ref-yale.edu_22-0
6. Sir Walter Relaiqh “ The Passionate Shepher to his Love” https://en.m.wikipedia.org/wiki/Walter_Raleigh#cite_ref-yale.edu_22-0
7. Ben Jonson “ Come, my Celia , let us prove” Заблудовский М. Д. Бен Джонсон // История английской литературы. М. ; Л.: АН СССР, 1945. Том 1. Вып. 2.

²² Ben Jonson “ Come, my Celia , let us prove” Заблудовский М. Д. Бен Джонсон // История английской литературы. М. ; Л.: АН СССР, 1945. Том 1. Вып. 2.

²³ Sir John Suckling “Ballade upon a Wedding” The Fortnightly, vol. 2, p. 300, George Henry Lewes, John Morley, Thomas Hay Sweet Escott, William Leonard Courtney, Frank Harris; Chapman & Hall, London 1865.

8. Sir John Suckling "Ballade upon a Wedding" *The Fortnightly*, vol. 2, p. 300, George Henry Lewes, John Morley, Thomas Hay Sweet Escott, William Leonard Courtney, Frank Harris; Chapman & Hall, London 1865.
9. Bakhodirovna, D. Z. (2021). Description of Human Features and Feelings through Flora in English Poetry. *Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture*, 2(10), 6-9.
10. Зарнигор, Д. Б. (2023). Выражение Модели" Эмоция–Растение" В Английской И Узбекской Поэзии. *Miasto Przyszłości*, 32, 147-150.
11. Djalilova, Z. (2022). ИНГЛИЗ ШЕЪРИЯТИДА ИНСОН ОБРАЗИНИНГ ГУЛЛАР ОРҚАЛИ ТАСВИРЛАНИШИ. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu.uz), 26(26).
12. Djalilova, Z. (2021). Инглиз шеъриятида ўсимликларнинг инсон ижтимоий статусини ифодалашда қўлланилиши. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu.uz), 8(8).

ILK BOLALIK DAVRIDA BOLALARDA KEHADIGAN PSIXIK XOLATLARNI O'RGANISH

Bozorova Ro'zigul Xurramovna

TerDU Ijtimoiy fanlar fakulteti Amaliy psixologiya yo'nalishi

2-bosqich, 222-guruh talabasi +998 99 704 96 15

Annotatsiya: Mazkur maqolada bolalarning ilk bolalik davrida kehadigan jarayonlar haqida so'z boradi. Shu bilan birga, ularning nimalarni o'zlashtira olishi hamda o'zlashtira olmasligi tog'risida ham fikr yuritiladi. Yosh davrlarda bunday holatning ahamiyati qay darajada ekanligi ham bayon etiladi. Bolalarning ijtimoiy hayot haqida ilk tasavvurlari bilan ham tanishishingiz mumkin.

Kalit so'zlar: Ijtimoiy omil, egoizm, alturizm, stress, depressiya, agressevlilik, biogenetic qonun, sotsiogenetik qonun, abulya, deskeniziya, geperkeneziya, gipokeneziya, paraabulya.

Annotatsion: *This article talks about the processes of children during their early childhood. At the same time, attitudes are expressed about what they can and cannot master. It is also recognized how important such a situation is at a young age. You can also get acquainted with the first ideas of children about social life.*

Key words: *Social factor, egoism, altruism, stress, depression, aggressiveness, biogenetic law, sociogenetic law, abulia, dyskinesia, hyperkinesia, hypokenesia, parabola.*

Аннотация: *В этой статье рассказывается о процессах, происходящих у детей в раннем детстве. При этом выражаются установки по поводу того, что они могут и не могут освоить. Важность такой ситуации в молодом возрасте признана и признана. Также вы сможете познакомиться с первыми представлениями детей о общественной жизни.*

Ключевые слова: *Социальный фактор, эгоизм, альтуризм, стресс, депрессия, агрессивность, биогенетический закон, социогенетический закон, абулия, дискинезия, гиперкенезия, гипокенезия, парабула.*

Inson ontogenizida uning bir yoshdan uch yoshgacha o'sish davri alohida ahamiyatga egadir, negaki bu davrda bolada ilk insonlikka doir hislatlar ya'ni atrof olam bilan tanishish, katta kichik odamlar bilan o'zaro munosabat o'z-o'zini boshqalarga taqlid qilish orqali turli xil harakatlar, zararli va zararsiz predmetlar, atrof olamni targ'ib qilish, olamni o'rganishga qiziquvchanlik shakllana boradi. Ayniqsa, bu davrda ongi, so'z boyligi juda avj oladi hamda rivojlandi. Shuning uchun, bu davrda bolaga mehr-muhabbat yaxshi va yomonni farq qilish, foydali va zararli, xavfli va xavfsiz harakatlar haqida bolalar ongiga singdirab borishi lozim. Ilk bolalik davrida bola ongi tez rivojlanganligi sababli atrof-muhitda sodir bo'layotgan hodisalarga befarq bo'lmaydi. Har bitta tovush va hodisalarga qiziquvchanlik bilan hayratlanib kuzatadi. Atrofni kuzatar ekan mavjud har bir predmetlarni o'z ushlab ko'rmoqchi bo'ladi. Katta insonlarning bajaradigan ishlarini bajarishga harakat qiladi. Bu davrda bolalar doimiy ravishda o'zi uchun yangi ma'lumotlar to'playdi va ularni ma'lum bir